

MAKEDONIJA: Incidenti i nemiri među pravoslavnim i muslimanima

Draško Đenović, Centar 9 (www.centar9.info), Beograd 1. februar 2012.

U etnički i verski mešovitom selu Labunište kod Struge, u jugozapadnoj Makedoniji, u ponedeljak 30. januara oko 22 sata zapaljena je dva veka stara pravoslavna crkva Svetog Nikole.

(Crkva Sv. Nikole u Labuništu nakon požara)

Labunište je mesto s preovlađujućim albanskim muslimanskim stanovništvom, u kojem je nedavno došlo do protesta islamskih vernika nakon karnevala u selu Vevčanima naseljenom pretežno pravoslavnim Makedoncima koji je održan 13. i 14. januara, na kojem su, prema nekim izveštajima, ismevani islam i Kur'an.

Proteklog vikenda albansko stanovništvo predvođeno muftijstvom iz Struge održalo je proteste na kojima je pozvalo na revanšizam zbog uvrede islama. IVZ je u saopštenju zatražila i da se preduzmu mere da bi se kaznili oni koji vređaju albansko islamsko stanovništvo, posebno jer se pomenuti karneval finansira od strane države. Oni su zatražili od gradonačelnika opštine Vevčani da se izvini zbog ismevanja muslimana, a gradonačelnik je odgovorio da nije mogao da kontroliše dešavanja na karnevalu i nije ponudio izvinjenje.

Nakon tog slučaja, albanski žitelji su u Strugi zapalili makedonsku zastavu i počeli su protesti Albanaca i drugih muslimanskih vernika. Albanci u Makedoniji reagovali su i na skandiranje makedonskih navijača koji su na Evropskom Prvenstvu u rukometu, održanom prošle sedmice u Srbiji, bodrili svoju reprezentaciju istovremeno uzvikujući antialbanske parole.

Iako nije utvrđeno ko je podmetnuo požar u pravoslavnoj crkvi u selu Labunište, vladika MPC Timotej je izjavio da je moguće da iza pokušaja paljenja crkve stoje ekstremisti ubačeni među muslimane u ovom kraju. On je takođe istakao da u ovoj eparhiji u proteklih 120 godina nije bilo primera ovakvog vandalizma – da neki verski objekat bude spaljen i da to nije „u duhu isključivo dobre tradicije koja na ovim prostorima postoji između hrišćana i muslimana“.

S druge strane, gradonačelnik Struge Ramiz Merko tvrdi da iza paljenja crkve stoje pripadnici makedonske nacionalnosti.

Povodom ovih događanja 31. januara se oglasio i Sveti arhijerejski sinod MPC saopštenjem u kome se kaže: „Pravoslavna vera ne poznaje obred karnevala tako da karneval u Vevčanima nema nikakve veze niti sa pravoslavlјem niti sa obeležavanjem Sv. Vasilija Velikog niti sa Julijanskom novom

Tokom noći vatrogasci su, uz pomoć meštana, uspeli da lokalizuju požar i spasu crkvu od vatre. Oni su ugasili požar u pomoćnim prostorijama crkve, potom i krov koji je bio zahvaćen vatrom, dok je trpezarija izgorela. U ovoj crkvi nalaze se vredne ikone Antonija monaha iz 1820. godine koje nisu stradale.

Pored paljenja crkve u Labuništu, tokom iste noći nepoznati počinoci oskrnavili su četiri metara visok krst na crkvi u selu Oktisi, a zatim su sprejem napisali grafit „smrt Kaurima“.

godinom. Karneval je u funkciji i zaostavština politeističkih religija, pa iznenađuje njegovo vezivanje za pravoslavlje i pravoslavnu crkvu...“

(Predsednik Ivanov s poglavarom MPC i IVZ – 31. januara 2012.)

Nakon ovog susreta, u selu Rečica Tetovsko u blizini Tetova sinoć su oko 21.00 za sada nepoznata lica zapalila vatru pored zida crkve Svetog Đorđa. Požar je ugašen zahvaljujući brzoj intervenciji stanovnika tog većinski albanskog sela.

U sredu 3. februara će zbog tenzija u Strugi zasedati i Komitet Sobranja za međunacionalne odnose.

Premijer Nikola Gruevski, koji je u poseti Turskoj, pozvao je sve građane, nezavisno od etničke pripadnosti, da ne nasedaju na provokacije čiji je cilj da se naruši zajednički život u Makedoniji.

Juče je povodom ovih događanja predsednik Makedonije Đorđe Ivanov razgovarao s poglavarima Makedonske pravoslavne crkve Arhiepiskopom Stefanom i Islamske verske zajednice Reis ul Ulemom Hadži Sulejmanom Efendijom Redžepijem. Predsednik Ivanov je pozvao poglavare dve najveće verske zajednice u Makedoniji da lično doprinesu boljem međuverskom razumevanju.